

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Davida Hipšra a soudců JUDr. Tomáše Foltase a Mgr. Lenky Krupičkové v právní věci žalobce: **M. J.**, zastoupen JUDr. Ladislavem Košťálem, advokátem se sídlem Na Riviéře 123, Zbečno, proti žalovanému: **Energetický regulační úřad**, se sídlem Masarykovo náměstí 5, Jihlava, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 9. 1. 2019, č. j. 31 A 114/2017 - 113,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Rozhodnutím ze dne 29. 9. 2016, č. j. 07931-18/2015-ERU, sp. zn. KO-07931/2015-ERU (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), Energetický regulační úřad shledal žalobce vinným ze spáchání přestupku podle § 90 odst. 1 písm. k) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), a uložil mu pokutu ve výši 5 000 Kč a povinnost náhrady paušální částky nákladů řízení ve výši 1 000 Kč. Žalobce se měl daného přestupku dopustit tím, že v rozporu s § 46 odst. 9 energetického zákona nejméně od 7. 11. 2014 do 4. 4. 2016 nechal v ochranném pásmu nadzemního vedení zvlášť vysokého napětí 2x400 kV na pozemku parc. č. X v k. ú. Z. růst porosty nad výšku 3 m.

[2] Rozhodnutím ze dne 27. 2. 2017, č. j. 07931-24/2015-ERU, předsedkyně Energetického regulačního úřadu podle § 96 odst. 2 energetického zákona ve spojení s § 90

odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), zamítla rozklad žalobce a potvrdila prvostupňové rozhodnutí.

II.

[3] Žalobce podal proti výše uvedenému rozhodnutí žalobu ke Krajskému soudu v Brně, který ji zamítl rozsudkem ze dne 9. 1. 2019, č. j. 31 A 114/2017 - 113.

[4] V odůvodnění rozsudku krajský soud konstatoval, že zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pozemních komunikacích“), nijak nemění obecná pravidla pro určení subjektu vlastnického práva ve vztahu k porostům, ani neupravuje povinnost třetích osob ve vztahu k porostům, které nejsou v jejich vlastnictví. Vlastník komunikace má ze zákona povinnost pečovat pouze o porosty ve svém vlastnictví. Bez ohledu na to, zda porost vyrůstá na tělese pozemní komunikace, jeho vlastníkem, a tudíž osobou, které svědčí veškerá práva a povinnosti z vlastnického práva vyplývající (včetně povinnosti podle § 46 odst. 9 energetického zákona), je vlastník pozemku. Krajský soud poukázal na to, že žalobce byl v rozhodné době vlastníkem pozemku parc. č. X a ve správním řízení existovaly jednoznačné podklady prokazující, že předmětné stromy vyrůstaly na tomto pozemku. Krajský soud proto dospěl k závěru, že žalobce byl adresátem zákazu nechat růst v ochranném pásmu nadzemního vedení porosty nad výšku 3 m (§ 46 odst. 9 energetického zákona). Pro tyto účely je lhostejné, zda se v daném konkrétním místě nacházelo také těleso pozemní komunikace Strakonická. Jelikož i žalovaný vycházel ze závěru, že rozhodující pro odpovědnost žalobce za přestupek bylo vlastnictví pozemku, z něhož plyne vlastnictví k předmětným stromům, a nikoliv existence tělesa komunikace na předmětném pozemku, nebyl povinen se důkazy prokazujícími tuto skutečnost vůbec zabývat. Nebyl proto ani důvod, aby se krajský soud zabýval tím, zda žalovaný hodnotil tyto důkazy správně a zda dospěl ke správným závěrům ohledně skutečnosti, zda se na pozemku parc. č. X nachází těleso komunikace. Ze shodných důvodů ani krajský soud neprováděl dokazování dalšími listinami, které pro tento účel žalobce předložil v soudním řízení.

III.

[5] Proti tomuto rozsudku podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Podle názoru stěžovatele krajský soud nesprávně posoudil právní otázku související s posouzením charakteru pozemku parc. č. X z hlediska zákona o pozemních komunikacích, stejně jako právní otázku jeho věcné pasivní legitimace k naplnění skutkové podstaty přestupku podle § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona.

[6] Pro posouzení dané věci je podle stěžovatele podstatné to, že na pozemku parc. č. X se nachází těleso pozemní komunikace silnice I. třídy Strakonická. Tento závěr byl spolehlivě zjištěn v řízení vedeném před Obvodním soudem pro Prahu 5 pod sp. zn. 42 C 386/2016, ve kterém se stěžovatel domáhal vůči hlavnímu městu Praze vydání bezdůvodného obohacení za bezesmluvní užívání mj. též předmětného pozemku

pokračování

umístěním tělesa pozemní komunikace. Tento závěr potvrdil i Městský soud v Praze jako soud odvolací ve svém usnesení ze dne 30. 5. 2018, č. j. 91 Co 86/2018 - 787. K tomuto závěru dospěly uvedené soudy na základě stejných důkazů, které stěžovatel označil i v tomto řízení a které krajský soud neprovedl s tím, že podle jeho názoru by jejich provedení nemohlo na výsledku soudního řízení nic změnit. Tím, že krajský soud neprovedl navržené důkazy a nedostatečně zjistil skutkový stav, zatížil řízení vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Krajský soud zcela rezignoval na to zabývat se otázkou, zda je předmětný pozemek silničním pozemkem ve smyslu § 11 zákona o pozemních komunikacích, resp. zda se na něm nachází těleso pozemní komunikace. Pokud by tak učinil a provedl důkazy označené stěžovatelem, nutně by musel dojít ke shodným závěrům jako oba výše uvedené soudy, které přiznaly stěžovateli vůči hlavnímu městu Praze nárok na vydání bezdůvodného obohacení za bezesmluvní užívání předmětného pozemku umístěním silnice I. třídy Strakonická. V této souvislosti stěžovatel označil za neudržitelný stav, aby v jednom řízení po provedení dokazování dospěly soudy k závěru, že na pozemku parc. č. X je umístěna součást tělesa silnice I. třídy Strakonická, a ve druhém řízení aby krajský soud tytéž důkazy prokazující uvedené vůbec neprovedl s tím, že jde o dokazování nadbytečné, a uzavřel, že na předmětném pozemku se součást tělesa silnice I. třídy Strakonická nenachází. Stěžovatel tak nadále tvrdí, že předmětný pozemek je ve smyslu zákona o pozemních komunikacích součástí tělesa uvedené pozemní komunikace ve vlastnictví hlavního města Prahy.

[7] Stěžovatel rovněž tak považuje za nesprávný právní závěr krajského soudu, že jako vlastník pozemku parc. č. X je adresátem zákazu nechat růst v ochranném pásmu nadzemního vedení porosty nad výšku 3 m (§ 46 odst. 9 energetického zákona) a že je pro tyto účely lhostejné, zda se v daném konkrétním místě nacházelo také těleso pozemní komunikace Strakonická. Na předmětném pozemku se nachází součást silnice I. třídy Strakonická. Tato silnice vedoucí zastavěným územím hlavního města Prahy převádí tranzitní dopravu přes území hlavního města Prahy s napojením na nejvytíženější dopravní bod v České republice, kterým je Barrandovský most. Tato silnice I. třídy v ulici Strakonická je průjezdním úsekem silnice ve smyslu § 8 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích. Silniční vegetace v průjezdním úseku silnice ve městě není nejen podle ustálené judikatury (srov. rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 4. 11. 1997, sp. zn. 17 Co 441/97), ale též i podle odborné literatury součástí průjezdního úseku komunikace a péči o ní zajišťuje obec jako péči o veřejnou zeleň. Má-li tedy péči o trvalé porosty na předmětném pozemku zajišťovat hlavní město Praha, resp. Technická správa komunikací hl. m. Prahy jako péči o veřejnou zeleň, součástí této péče nutně musí být též povinnost nenechat růst v ochranném pásmu nadzemního vedení porosty nad výšku 3 metry. Tato povinnost nestíhá stěžovatele, ale hlavní město Prahu jako vlastníka uvedené silnice.

[8] Z uvedených důvodů stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

IV.

[9] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že odkazuje na rozsudek krajského soudu, s jehož závěry se plně ztotožňuje, jakož i na obsah žalobou napadeného rozhodnutí.

Z hlediska § 46 odst. 9 energetického zákona je nepochybné, že na pozemku v ochranném pásmu přenosové soustavy rostou stromy o výšce přesahující 3 metry, a že vlastníkem tohoto pozemku je stěžovatel. Z výpisu katastru nemovitostí vyplývá, že pozemek parc. č. X je ve vlastnictví stěžovatele. Jako druh využití nemovitosti je uvedeno „silnice“. Z toho přímo neplyne, že se na daném pozemku nachází těleso silnice ve smyslu § 11 zákona o pozemních komunikacích. Z rozhodnutí, na která se odkazuje stěžovatel, spíše vyplývá, že na pozemku se nachází prvky, které lze podřadit pod součásti a příslušenství komunikace ve smyslu § 12 uvedeného zákona. Žalovanému nicméně není zřejmé, jak by tato skutečnost mohla mít vliv na konstatování porušení § 46 odst. 9 energetického zákona, jelikož stěžovatel je vlastníkem předmětného pozemku. Pokud je podle § 46 odst. 9 energetického zákona zakázáno na pozemku v ochranném pásmu přenosové soustavy nechat růst porosty nad určitou výšku, je zřejmé, že jediným subjektem, kterého se takový zákaz reálně může týkat (kromě případů dlouhodobých užívacích vztahů) je vlastník tohoto pozemku. Namítal-li stěžovatel v rozkladu proti prvostupňovému rozhodnutí, že není vlastníkem silnice, neznámá tato skutečnost nic z hlediska vlastnictví dotčeného pozemku, byť na něm některé součásti komunikace mohou být umístěny. S ohledem na jednoznačné vlastnictví stěžovatele ve vztahu k pozemku parc. č. X má žalovaný za to, že i kdyby šlo o silniční pozemek, znamenalo by to pouze tolik, že předmětná silnice jiného vlastníka je umístěna na cizím pozemku. To však nic nemění na tom, že stěžovatel je adresátem § 46 odst. 9 energetického zákona. Jak správně uvedl sám stěžovatel, je nutno rozlišovat vlastnictví komunikace a pozemku pod ní, nicméně v řízení bylo mj. ohledáním zjištěno (jakkoliv se jedná o skutečnost, kterou je možno předpokládat), že předmětné porosty nevyrůstají z komunikace. S ohledem na výše uvedené žalovaný navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

V.

[10] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[11] Kasační stížnost není důvodná.

[12] Podle § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona *se fyzická osoba dopustí přestupku tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v § 46 odst. 8, 9, 10 nebo v § 68 odst. 3 nebo 5. Podle § 46 odst. 9 téhož zákona je v ochranném pásmu nadzemního vedení zakázáno vysazovat chmelnice a nechávat růst porosty nad výšku 3 m.*

[13] V nyní posuzovaném případě je nesporné, že pozemek parc. č. X je ve vlastnictví stěžovatele a že se na tomto pozemku nachází ochranné pásmo nadzemního vedení zvlášť vysokého napětí. Rovněž je nesporné, že v předmětném ochranném pásmu v rozhodné době rostly porosty (stromy), které byly vyšší jak 3 m.

[14] První stížní námitka se týká nesprávného posouzení právní otázky charakteru předmětného pozemku z hlediska zákona o pozemních komunikacích. Podstatou argumentace stěžovatele je tvrzení, že tento pozemek je silničním pozemkem ve smyslu § 11 zákona o pozemních komunikacích, neboť je na něm umístěno těleso silnice I. třídy

pokračování

Strakonická. Stěžovatel však pomíjí skutečnost, že krajský soud dospěl k závěru, že to, zda je na uvedeném pozemku umístěno těleso silnice, nemá vliv na skutečnost, že jako vlastník pozemku je i vlastníkem porostů na něm rostoucích, neboť tyto tvoří podle § 507 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, ve znění pozdějších předpisů, součást pozemku. Krajský soud zcela správně zdůraznil, že zákon o pozemních komunikacích obsahuje zvláštní úpravu týkající se péče o porosty (§ 15) pouze ve vztahu k tzv. silniční vegetaci, která podle § 13 písm. d) zákona o pozemních komunikacích tvoří příslušenství dálnice, silnice nebo místní komunikace. Jako taková náleží vlastníkovu pozemní komunikace, který je tak povinen o ni pečovat. Posuzované stromy však do této kategorie nespadají, a proto se v jejich případě uplatní obecné východisko, že povinnost pečovat o porosty svědčí vlastníku pozemku, tj. stěžovateli (srov. čl. 11 odst. 3 Listiny základních práv a svobod).

[15] S ohledem na výše uvedené krajský soud nepochybil, pokud neprovedl stěžovatelem navržené důkazy, neboť skutečnost, zda se na pozemku parc. č. X nachází těleso silnice I. třídy Strakonická, nebyla pro posouzení věci právně významná. V této souvislosti lze doplnit, že není pravdou, že by krajský soud v napadeném rozsudku uvedl, že se na předmětném pozemku součást tělesa silnice I. třídy Strakonická nenachází. Krajský soud pouze konstatoval, že ve správním řízení nebylo postaveno na jisto, zda předmětné stromy vyrůstají na tělese pozemní komunikace, přičemž z posudku, který předložil stěžovatel ve správním řízení, není zřejmé, zda těleso pozemní komunikace je umístěno na celém pozemku, potažmo na té části pozemku, na které rostou posuzované stromy. Tato skutková okolnost však podle krajského soudu nepředstavovala vadu řízení, protože neměla vliv na výsledek řízení.

[16] Nejvyšší správní soud neshledal důvodnou ani námitku nesprávného posouzení právní otázky věcné pasivní legitimace stěžovatele k naplnění skutkové podstaty přestupku podle § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona. Jak bylo výše uvedeno, stěžovatel jako vlastník předmětného pozemku byl současně i vlastníkem posuzovaných stromů. Jako vlastníkovu mu tak svědčila i povinnost péče o porosty rostoucí na jeho pozemku. Byl proto nepochybně adresátem povinnosti stanovené v § 46 odst. 9 energetického zákona.

[17] Pro úplnost Nejvyšší správní soud dodává, že pokud stěžovatel považoval uvedenou povinnost za nepřiměřeně zatěžující, nic mu nebránilo využít nabídky provozovatele přenosové soustavy ČEPS a.s., který stěžovatele opakovaně písemně kontaktoval s nabídkou uzavření dohody o provedení údržby na své náklady (viz písemnosti ze dne 7. 11. 2014 a 28. 11. 2014, které jsou součástí správního spisu). Stěžovatel však na tuto nabídku nereagoval a zůstal nečinný. Provozovatel přenosové soustavy, jenž je podle § 24 odst. 1 písm. a) energetického zákona povinen zajišťovat bezpečné a spolehlivé provozování zařízení přenosové soustavy, proto podal k žalovanému podnět podle § 42 správního řádu k zahájení správního řízení ve věci porušení § 46 odst. 9 energetického zákona stěžovatelem.

[18] Námitkami stěžovatele, že v případě silnice I. třídy Strakonická se jedná o průjezdní úsek silnice ve smyslu § 8 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích, že silniční vegetace v průjezdním úseku silnice ve městě není součástí pozemní komunikace a péči o ni má zajišťovat obec jako péči o veřejnou zeleň, se Nejvyšší správní soud pro jejich nepřipustnost

nemohl zabývat. Jedná se totiž o námitky, které stěžovatel neuplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáno, ač tak učinit mohl (§ 104 odst. 4 s. ř. s.).

[19] Nejvyšší správní soud závěrem konstatuje, že krajský soud se velmi podrobně zabýval správností závěrů správních orgánů o porušení povinnosti stěžovatele nenechat růst porosty nad výšku 3 m v ochranném pásmu nadzemního vedení zvláště vysokého napětí na sporném pozemku, a to ze všech zákonem i soudní judikaturou vyžadovaných hledisek. Krajský soud současně vypořádal všechny námitky, které stěžovatel uplatnil v žalobě. Jelikož se zdejší soud s argumentací a závěry krajského soudu ztotožňuje, v podrobnostech odkazuje na napadený rozsudek, neboť smyslem soudního přezkumu není opakovat již jednou vyřčené.

[20] S poukazem na shora uvedené důvody Nejvyšší správní soud zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[21] Soud rozhodl o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože mu v řízení o kasační stížnosti nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. června 2020

Mgr. David Hipšr
předseda senátu